

VEČERNIK

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Leto XIII.
Štev. 279

TELEFON UREDNIŠTVA: 25-67
UPRAVE: 25-67 in 28-67
POSLOVALNICA CELJE: Prešernova 8. tel. 280
POŠTNI ČERKOVNI RAČUN 11.409

Maribor, sreda 6. decembra 1939

NAROCNINA NA MESEC
Prejeman v upravi ali po pošti 14 din,
dostavljen na dom 16 din, tujina 30 din

Cena
din 1.—

Italija zahteva nemško intervencijo

Nemčija naj bi izposlovala v Moskvi ustavitev sovražnosti in obnovo pogajanj s Finsko — Nevarnost razširitve vojne v skandinavske države — Junaški odpor se nadaljuje v nezmanjšani meri

Misija veleposlanika Mackensena

RIM, 6. dec. Exchange Telegraph. V tukajšnjih diplomatskih krogih se zadržuje, da je odhod nemškega rimskega veleposlanika v. Mackensena v Berlin v zvezi s položajem, ki je nastal med Italijo in Nemčijo zaradi sovjetskega napada na Finsko in prodiranja v Evropo. Italija je baje stavila Nemčiji zahtevo, da intervenira pri sovjetski vladi v Moskvi, da sprejme obnovitev pogajanj s finsko vlado in ustavi sovražnosti. Ali bo nemška vlada prevzela tako vlogo posredovalca ali ne, se bo videlo šele po sklepih, ki bodo napravljeni v Berlinu po reteratu veleposlanika Mackensena.

Moskva bo zahtevala priznanje Kuusinenena

STOCKHOLM, 6. dec. Reuter. Kakor poroča moskovski dopisnik stockholmškega »Attenbladeta«, bo sovjetska Rusija pričela energično akcijo za priznanje finske revolucionarne Kuusinenove vlade. Sovjetski predlogi za priznanje te vlade bodo stavljeni naprej Nemčiji in baltskim državam. Sovjetska Rusija, ki je sklenila nenapadalni pakt s Kuusinenovo vlado, bo to akcijo bržkone pokrenila v odgovor na vmešavanje Zveze narodov v finsko-ruski spor.

Naraščanje zaskrbljenosti v Skandinaviji

STOCKHOLM, 6. dec. Reuter. Na švedskem in norveškem zaskrbljenost zaradi sovjetskega napada na Finsko od ure do ure narašča. Švedska je odredila mobilizacijo 15 letnikov rezervistov. V

v obrambi proti sovjetski nevarnosti, ali naj ostane nevtralna. Vojaški krogi so baje za intervencijo, naglašajoč, da Švedska in Norveška ne smeta čakati, da pride rdeča vojska za njune meje. V tej zvezi je sklicano za jutri v Oslu posvetovanje zunanjih ministrov Danske, Norveške, Švedske in Finske. Glede finskega zunanjega ministra Tannerja še ni znano, če bo mogel priti na to konferenco. Konferenca bo sklepala o dokončnem stališču, ki naj ga zavzamejo Danska, Švedska in Norveška z ozirom na novi položaj. Obenem bo pa morala razpravljati tudi o stališču Nemčije, od katere grozi tem državam po zadnjih vesteh enaka nevarnost. Nemški tisk že vodi kampanjo proti Skandinavcem, zlasti proti Švedski in njenemu zunanjemu ministru Sandlerju, kateremu se očitajo simpatije za Anglijo.

STOCKHOLM, 6. dec. Reuter. Švedska vlada je poslala močna ojačenja čet na finsko mejo. Posebno pomnožene so posadke raznih trdnjav. Švedska vlada računa z razpoloženjem širokih množic, vendar za enkrat še odbija zahteve, naj s svojo vojsko intervenira v Finski v korist sosedov. Ta kršitev nevtralnosti bi lahko dovedla do neprimirne ne le z Rusijo, temveč tudi z ostalimi državami.

RIHARD SANDLER

švedski zunanji minister
sami vladj še ni soglasja glede vprašanja, ali naj se Švedska pridruži Finski

Sovjeti izgubili že 64 tankov

HELSINKI, 6. dec. Reuter. Finsko vrhovno poveljstvo je izdalo sinoči sledeče poročilo: Tekom ponedeljka in torka so izvršile sovjetske čete več napadov. V severnem delu Ladoškega jezera v odseku Sudijarvi so izvršili Rusi napad z motoriziranimi oddelki. Ker motorizirani oddelki ne morejo napredovati drugod kakor samo po cestah, je bil napad lokaliziran na nekaj glavnih cest. Pehota, ki je nastopala za motoriziranimi četami, je utrpela velike izgube. Finska letala so izvršila izvidne polete nad ozemljem, ki je v sovražnikovih rokah ter bombardirala sovražnikove oddelke. Boj se nadaljuje v okolici vasi Salmi, ki leži na obali Ladoškega jezera. Sovjetske pomorske sile so zavzele pet otokov v vzhodnem delu Finskega zaliva. Sedaj

napadajo še neki otok. V treh dneh smo uničili 64 sovjetskih tankov.

Obsodba sovjetskega napada v Ženevi zagotovljena

Predsedstvo bo najbrže pripadlo Belgiji — Ameriška pobuda za protiboljševiško fronto

ŽENEVA, 6. decembra. Agex. V teku so že vse priprave za sejo sveta Zveze narodov, ki bo v ponedeljek, 11. t. m. in ki se bo bavila izključno s sovjetskim napadom na Finsko. Ker Sovjetska unija po vsej verjetnosti ne bo sodelovala in ker je Jugoslavija odklonila ponudeno predsedstvo, se pričakuje, da bo predsedniško mesto pripadlo Belgiji, ako bi pa tudi ona to odklonila, Boliviji. V latinskih državah Amerike se opaža zelo živahna akcija, katere cilj je, ustvariti enotno protiboljševiško fronto, kateri bi pripadale vse ameriške države na čelu z Zedinjenimi državami, vse evropske nevtralne države skupaj z Italijo in obvezni velesili Velika Britanija in Francija.

O tem, da bo svet Zveze narodov Sovjetsko unijo zaradi njenega napada na Finsko obsodil, ne more biti po splošnem razpoloženju nobenega dvoma, vprašanje je pa še, ali bo mogoče doseči enako soglasnost tudi v primeru, ako bo stavljen predlog za razglasitev sankcij.

ŽENEVA, 6. decembra. Agex. V Ženevi se opaža zelo velika aktivnost, v katero posega tudi Italija. V zvezi s tem se je razširila vest, po kateri ni izključeno, da se ne pojavi 11. t. m. na seji tudi delegat rimske vlade, da skupaj z drugimi delegati v imenu Italije protestira proti sovjetskemu napadu na Finsko. Italija je sicer izstopila iz Zveze narodov, toda po pravilih potečejo obveznosti njenega član

stva šele po dveh letih od dneva odpovedi, kar se bo zgodilo šele sredi tega meseca.

BRUSELJ, 6. decembra. Havas. Vlada se še ni odločila, kakšno stališče naj zavzame glede zasedanja Zveze narodov. Menijo pa, da se bo Finska odrekla posredovanju, če bo na dnevnem redu razprava o njeni pritožbi zaradi ruskega vdora. Svet Zveze narodov se bo najbrž omejil na to, da bo finski predlog stavlil skupščini ZN v pretres. V tem primeru bi Belgija prevzela predsedstvo, ker bi ne bilo proti temu ne diplomatskega ne psihološkega razloga. Predsedstvo bi tako prevzel stalni belgijski delegat pri ZN, grof Henry Charton.

2000 mrtvih v enem samem spopadu

HELSINKI, 6. dec. Reuter. Finsko uradno poročilo pravi, da je bilo v Kareliji po tridnevni bojnih zajetih 64 ruskih tankov. Samo v enem spopadu je obležalo 2000 sovjetskih vojakov. Za vas Salmi ob Ladoškem jezeru se vodijo ogorčeni boji, mnogo sovjetskih vojakov je bilo pri tem ujetih. V neki drugi bitki, v katero je poseglo 10 ruskih tankov, je bilo osem tankov uničenih. Ujetniki, ki so jih zajeli v Figatinu, so izjavili, da so pod orožjem šele tri mesece in da so se vežbali za fronto samo en mesec. Danes so Finci sestrelili dva sovjetska

bombnika, enega v Kareliji, drugega v Petsamu. Tam so Finci zaplenili sovjetsko strojno puško in večjo zalogo streliva. V teku današnjega dne so bili boji po vsej fronti. Finske izgube so bile neznatne. Sovjetski vojaki streljajo tudi z dum-dum krogli.

HELSINKI, 6. dec. Šest ruskih letal je napadlo finske položaje v gozdnem odseku okolice Salmija ob Ladoškem jezeru. Iz vojaških finskih krogov javljajo, da so Rusi zasedli otoke v Finskem zalivu šele potem, ko so jih Finci izpraznili.

Finski letalski napad na Murmansk

RIM, 6. dec. Posebni dopisnik »Popolo di Roma« poroča, da pripravljajo Rusi močno ofenzivo v odseku Karelije, posebno južno od jezera Ladoga. Finski letalci so bili uspešni na severu, kjer so zavrnili sovjetsko letalstvo, napadli sovrážna pristanišča in letališče v Murmanskju ter uničili 16 sovjetskih letal.

OSLO, 6. dec. Havas. Iz Salmijarvia javljajo, da je protiletalski top poškodoval eno izmed treh sovjetskih letal, ki so metala bombe na Kolosukki. Letalo se je moralo spustiti, preden je doseglo Murmansk. Sovjetska letala so krožila tik

nad norveško mejo, prebivalci Jardfjorda so lahko opazovali bitko med finskiim topništvo in letalci. Na fronti pri Salmijarvi vlada mir. Preko Kirkenesa je dospelo 900 finskih beguncev. Prišli so z avtomobili preko zamrzlih rek. S seboj niso utegnili vzeti ne hrane ne odej. Mnogo otrok je brez staršev, ki so jih poslali naprej, da bi bili na varnem. Med prevozom je prišlo do dramatičnih scen. Neka 17-letna žena je na potu porodila zdravo dete. Begunce so poslali na jug Norveške.

Sovjeti zanikujejo sleherne izgube

MOSKVA, 6. dec. Reuter. Leningrajsko poveljstvo javlja, da so finske vesti o zaplombi 32 tankov in uničenju 16 letal neresnične. Od 30. p. m. ni bil izgubljen niti en tank, sestreljena sta bila le dva sovjetska bombnika, dva sta morala

na finskem ozemlju zaslijo pristati. Finci so izgubili 11 letal. Križarka »Kirov« ni bila poškodovana ob priliki napada na Hanko. Potopljen je bila neka torpedna ladja.

Lord Halifax o pomorski blokadi

LONDON, 6. dec. Reuter. Včeraj je govoril v lordski zbornici zunanji minister lord Halifax in med drugim dejal, da stori Velika Britanija vse, da prepreči škodo, ki bi jo utrpeli nevtralne države zaradi blokade. Po krivdi angleških pomorskih sil ni izgubljen življenja še noben državljan kake nevtralne države. Tista, ki okrnjuje interese nevtralnih držav, je Nemčija in od njene akcije imajo nevtralne države škodo. Nato je lord Halifax govoril še o nekaterih drugih vprašanjih, ki so se postavila v javnosti

in parlamentu in obrazložil svoje osebno stališče.

AMERIŠKI LETALSKI PROSTOVOLJCI

OTTAWA, 6. dec. Havas. Kanadsko ministrstvo za narodno obrambo je odločilo, da bo sprejelo v letalsko službo več pilotov Zedinjenih držav. Ta sklep je v zvezi z namenom, da se čim več letalcev odpošlje v britsko vojno službo. Že zdaj je v Kanadi več sto pilotov iz USA. Kakor v svetovni vojni, se bodo tudi zdaj ameriški piloti borili ob strani kanadskih tovarišev. Na kanadsko vlado prihajajo vsak dan ponudbe iz USA za sprejem v letalsko službo.

Maribor, 6. dec.

Izvenevropski narodi, ki ne poznajo razmer male, na svetu najpomembnejše celine, se morajo začudeni vprašati, zakaj je Evropa, ta mozaik držav, zadnja leta tako nemirna. Komaj se je diplomatski svet sprijaznil z dejstvom, da si je Italija z osvojitvijo Abesinije povečala eksistenčno možnost za svoj preobljuden imperij, že je planila iskra krvave bratomorne vojne preko Gibraltarja po vsej Španiji. Vojno prizorišče na Iberškem polotoku je bilo tipičen primer evropske neuravnovešenosti. London in Rim, Pariz in Berlin, pa Moskva so pletli na tleh krvave Španije svoje diplomatske in strategične spletke.

Nismo še pozabili na dejstvo, da je Evropa z zreljšča španskih dogodkov postajala vedno bolj predmet negotove bodočnosti, že se je sprožil plaz zavojevani v srednji Evropi. Brez ognja in žrtev sta izginili z zemljevida Avstrija in Češkoslovaška. Za nekaj kilometrov zdanskega ozemlja sta si Berlin in Moskva razdelila ozemlje Poljske, ki je že zidala v oblake gradove velesile. In ko se je na zahodu, ob Renu formirala nova fronta starega stila sovražnosti med Nemci, Francozi in Angleži, ko se je ob dveh nepremagljivih utrbenih črtah ustavila napadalna akcija z obeh strani in je Severno morje prizorišče neprijateljskih srečanj z žrtvami na obeh straneh, je pobirala Moskva samostojnost malih baltskih držav in postavila med nje na važna oporišča svoje čete.

Na razvalinah versajskih držav so bile vrezane meje nove Evrope, katere prava podoba pa še ni dokončna. Od baltskih pokrajin na sever je nastala po zloumu carske Rusije mlada republika Finska, ki dejansko nikoli ni bila povsem ruska. Je to dežela, ki je svoje južne meje vrezala tik pred nosom Leningrada in tako rekoč zaprla neoviran izhod ogromnemu ruskemu trupu v široki svet. Prislonjena na severozahodu na Švedsko in Norveško je odprla Finska na tesnem jeziku v Ledeno morje svoje edino pristanišče ob Arktiku. In prav tu so se pristižali zapletljajev, prenesenih od skrajnega južnega konca Evrope, Španije, do njenega visokega severa razvneli boji, ki so spravili v nervoznost skandinavskih držav.

Sovijska operacijska baza, vojna luka Murmansk ob Lednem morju je postala čez noč povod, da vstopajo nordijske države po dolgih desetletjih iz tradicionalne nevtralnosti in miroljubnosti. Delna mobilizacija švedskih vojni sil, demonstracije proti sovjetom na Švedskem in Norveškem so dokaz, da se oba naroda zavedata resnosti položaja, če bi se Moskva utegnila zasidrati visoko na severu na obalah Atlantika. Od tod tudi pozornost vsega sveta na junaško obrambo finskega naroda, za katerega se zanima celo Amerika.

Skandinavski blok skoro ne pozna posledic vojne vihre. Daleč so že leta, ko so se tod bili zadnji boji, demokratični vzpon teh držav in njih socialna zakonodaja so našli močno osnovo za miren, uspešen razvoj v zagotovljeni nevtralnosti.

Žilavi finski rod je že pred 133 leti, ko si je po krvavih uporih pridobil avtonomijo, dokazal sposobnosti za samostojno življenje. Finska je uvedla med prvimi žensko volilno pravico v Evropi, cela vrsta političnih in socialnih zakonov je pričala o kulturni stopnji naroda ob ti sočernih jezerih. Nepismenosti že tedaj ni so poznali, industrija in blagostanje je raslo.

Ni samo slučaj, da žanje zdaj Finska, po zlomu cele vrste držav od Alp do Leningrada, simpatije vsega sveta. Vključena v sistem nevtralnih držav je bila ta dežela simbol nedotakljivosti držav, ki jim je miroljubna politika nad vse. Ali, kar je bilo mogoče za Norveško in Švedsko že dolgo dobo, ni moglo obveljati zdaj za Finsko. Preblizu njenih vzhodnih mej so si zgradili sovjeti važno celinsko pot po rekah in jezerih na Belo in Ledeno morje. In ko je Rusija našla opore na otokih baltskih držav, ji je ostal pred nosom edini cilj, pobrati vse postojanke, ki vladajo nad dohodom k Leningradu. Finska ni odnehala, svobodoljubni narod je prijel za orožje in nanizal v teh dneh junaštva v odporu malega Davida pred orjaškim Golijatom.

Skupen protest vseh ameriških držav

WASHINGTON, 6. dec. Agex. Sprožena je akcija, po kateri naj se protestu Zedinjenih držav proti sovjetskemu napadu na Finsko pridruži vse države Severne, Srednje in Južne Amerike. Zdi se, da USA odgajajo ta protest v Moskvi samo zaradi tega, da se popolnoma izvede ta skupni protestni korak. Zedinjene države ne bodo priznale novega sovjetskega osvajanja Finske, je pa vsaj za enkrat malo verjetnosti, da bi prekinitve diplomatske odnošaje z Moskvo.

WASHINGTON, 6. dec. Reuter. Roosevelt je zahteval od finančnega ministra Morgenthaua, da se odgodi finski vladni rok za plačilo dolgov, ki zapadejo dne 15. t. m. Ob priliki včerajšnjega sestanka

z novinarji je Roosevelt dalje izjavil, da bo zahteval od kongresa, da se ta vsota vrne finski vladi, namesto da bi se izročila državni blagajni. Roosevelt je dalje dejal, da bi se moglo zgoditi, da bi se vrnil finski tudi del že prej vplačanih kvot dolgov. Glede uporabe zakona o nevtralnosti nasproti Finski in Sovjetski uniji mu ni bilo nič poročano, prav tako ne o kakem poslabšanju diplomatskih odnošajev s Sovjetsko unijo.

CARACAS, 6. dec. Havas. Venezuelška vlada je poslala finski vladi izjavo, da se pridružuje vsem državam, ki so protestirale zaradi sovjetskega vpada na finsko ozemlje.

Madžarske manifestacije za Finsko

BUDIMPEŠTA, 6. dec. Exchange Telegraph. Madžarski tisk kaže sprčo uspešne finske obrambe veliko zadovoljstvo. Finsko-madžarska liga je priredila sinoči velike javne manifestacije za Finsko, pri katerih so sodelovale ogromne množice ljudi. Včeraj je pa bila tudi neka madžarsko-japonska svečanost, pri kateri je govoril japonski poslanik Hosu-

no o pomenu pakta proti kominterni, ki je ostal za Japonsko in Madžarsko še dalje v veljavi. Vsi večji madžarski listi so poslali na Finsko svoje posebne poročevalce. Z velikim navdušenjem sprejemajo tudi vest o pošiljanju italijanskih letal Finski. Obenem se pa madžarski tisk uskarja veliko tudi z nevarnostjo sovjetskih akcij proti jugovzhodu.

Tri poljske divizije v Franciji

PARIZ, 6. dec. Stefani. Poljskim beguncem v Franciji se je posrečilo organizirati vojsko, ki šteje tri divizije.

PARIZ, 6. dec. Havas. Poljska brzojavna agencija javlja, da je vrhovni poveljnik poljske vojske in predsednik vlade Sikorski obiskal glavni stan poljskega vojnega taborišča. Sikorski se je dalje časa razgovarjal s poveljnikom čet

generalom Mazekom. Sikorski je nato prisostvoval vajam poljskih čet in se posebno zanimal za inštruktorje. Ob tej priliki se je general zahvalil junakom, ki so složno s poljskim narodom rešili čast domovine. Naglasil je velik pomen, da obstaja Poljska kot tretji zaveznik še vedno in podal glavne naloge in smernice za poljskega vojaka v bodočnosti.

OBNOVITEV AKTIVNOSTI NA ZAHODU

PARIZ, 6. dec. Havas. V teku včerajšnjega dne so manjši nemški oddelki poizkušali zavzeti francoske položaje. Po daljšem zatíšču je bil to prvi napad. Sodijo, da so Nemci zamenjali svoje čete in jih sedaj preizkušajo.

LONDON, 6. dec. Reuter. Na angleškem delu francoske fronte je nastalo silno slabo vreme. Neprenehoma dežuje in tudi temperatura se je znatno znižala.

DANES PODA POROČILO CHURCHILL

LONDON, 6. dec. Havas. Lord Churchill bo podal danes v parlamentu izjavo o vojnem položaju. Zaradi tega bo to pot odpadlo običajno Chamberlainovo poročilo o splošnem stanju mednarodne zapletenosti.

NOVA LETALA Z BRZINO 643 KM

PHILADELPHIA, 6. dec. Havas. Ameriške letalske tovarne izdelujejo v največji tajnosti nov motor, ki se bo ohlajeval s pomočjo tekočine. Motor bo imel mnogo cilindrov in bo lahko dal letalom brzino 643 km na uro. Nova letala se bodo tudi dvigala skoraj navpično in takoj po vzletu. O tem so poročali tudi na sestanku inženirskih združenj.

NALOGA ZEDINJENIH DRŽAV PO VOJNI

CHICAGO, 6. decembra. Reuter. Na banketu, prirejenem ob priliki obletnice sestanka farmerjev, je ameriški zunanji minister Cordell Hull med drugim dejal: Naša država ne bi smela biti pritegnjena v vojno. Toda tudi če ostanemo v miru, se ne bomo mogli otrestiti gospodarskih vplivov vojne, pa naj se ta vodi kjerkoli. Posledica evropskega spora je, da se počutimo državljani USA med seboj bliže kakor poprej. Zedinjene države so činitelj, ki bo vodil mednarodno trgovino in predstavljal najznačilnejšo moč pri stvarjanju bodočega mira. Po vojni se bodo pokazale nujne potrebe vzpostavljanja normalnih odnošajev v mednarodni trgovini, kjer imajo USA življenske interese.

Zavojevalna politika Moskve ubira pota svojih carskih prednikov. Na veliki prevesnici iz ruske ravnine h Karpatom, pa dalje ob Visli in Baltiku se zaključuje ekspanzivnost Moskve na finskih tleh. Sovjeti segajo po zemlji, katere prebivalstvo je tam našlo zavetje, ko je prišlo iz divje notranjosti Azije in si skozi ve-

kove ustvarilo kulturo, mnogo višjo od nekdanjih carskih mušikov. Obnavlja se stara taktika, da »mali narod nevarno grozi velikemu«, zato ga je treba spraviti k poslušnosti. Politika, ki je tudi Stalinova načela in še nedavne zunanje-politične smernice Moskve postavila vprav na glavo.

Domači zapiski

Seja ministrskega sveta

Vsi ministri so se vrnili v Beograd. Dr. Maček dospe tja danes zjutraj, popoldne bo važna seja ministrskega sveta, za katero vlada v političnih krogih veliko zanimanje.

Minister dr. Budisavljević o politiki SDS

Na zboru v Korenici je minister za socialno politiko in narodno zdravje dr. Budisavljević naglasil, da je srbsko-hrvatska koalicija od svojega postanka nosilec idej narodnega sporazuma. Hrvatsko-srbska koalicija se je borila proti tuji oblasti in bila nosilec ideje osvobodjenja in zedinjenja vseh Srbov, Hrvatov in Slovencev. Misel, ohranjena skozi vse svetovno vojno, je prodrla in zmagala na hrvatskem saboru 29. oktobra 1918. Prvi smisel politike KDK je sodelovanje hrvatskega in srbskega v tej državi, ki naj po zadostitvi pravičnih zahtev hrvatskega naroda okrepi državo na znotraj in zunaj. Politika SDS je bila pred vojno namenjena ustvarjanju, zdaj je ustvarjajoče-zedinjavna. Ideja sporazuma je prešla diktatorje in samo njej se je zahvaliti, da diktatura ni končala s polomom za državo. Bojazen za usodo srbskega naroda na Hrvatskem je popolnoma neupravičena.

K ustanovitvi akcijskega odbora slovenske SDS

Zagrebske »Novosti« pišejo: »Po ljubljanskem »Jutru« smo prinesli poročilo o ustanovitvi akcijskega odbora slovenskega dela SDS, v katerem je rečeno, da je g. Radivoj Rehar, urednik »Večernika« in književnik, bil pristav »raznih strank«, zadnji čas pa tajnik Narodne radikalne stranke. Ugotovili smo, da g. Rehar ni bil pristav »raznih strank«, nego v vsem 25-letnem javnem delovanju edino pristav demokratske in kasneje radikalne stranke. Od 6. januarja 1929 ni vse do sedaj pripadal nobeni politični stranki, niti JNS. Prav tako tudi predsednik akcijskega odbora g. dr. Maks Snuderl nikoli ni pripadal JNS, kakor tudi drugi funkcionarji ne. Torej ni govora o »disidentih« JNS, ki so stranko zapustili potem, ko je prišla v opozicijo.

Sumadija naj brani demokracijo

V kragujevačkem »Narodnem pokretu« je napisal Ljuba Davidović v uvodniku med drugimi: Sumadija mora enako braniti dva narodna interesa: demokracijo in srbstvo. Ako jih tako združene brani kot dober Srbin in demokrat, pomaga Sumadinec braniti obče državne interese ter podpira težnje za dobre odnošaje med Srbi, Hrvati in Slovenci. Demokratska stranka je vodila skoro dva decenija boj za narodni sporazum.

Radikali in vlada

Radikalna stranka ne bo pomagala nobeni vladni kombinaciji in vstopila v nobeno vlado, ki bi ne zagotovila in politično narodu popolno državljansko in politično svobodo, ki jo po svojem programu stranka zastopa. Radikalna stranka ni proletarska ne kapitalistična, nego kmetijska, stranka malega posestnika, srednjega stanu, ki zahteva poštenega dela in skromen zaslužek. (Jugoslav. Pošta).

Hrvatski intelektualci in narod

Dr. Ilija Jakovljević, predsednik društva hrvatskih književnikov, je med drugim dejal o nalogah intelektualci imajo v narodnem: »Naši intelektualci imajo v narodnem mislijo med narodom. Uspešno jo bodo ostvarili samo tedaj, če pristopijo k narodu kot njegov sestavni del. Tedaj bodo bolje razumeli težnje naroda, narod sam bo spet razumel izobražence. Le tako se bomo lahko približali davnim težnjam, da se tudi materialne brige književnikov odstranijo. Prav bi bilo, da se tudi sedaj, ko se za bodočnost odloča o usodi hrvatskega naroda, čuje beseda hrvatskih intelektualcev. Ponosni smo lahko, da je večina naših izobražencev na strani naroda, s katerim hoče sodelovati.«

Novice

Nesorazmerje cen živine in mesa

Meso je v mestih in na podeželju zelo važno hranivo. Vendar je to zelo drago in si ga marsikatera družina danes ne more privoščiti. Cene mesu bi vprav danes lahko bile mnogo nižje, z ozirom na nizke cene živini. Če pa morajo biti cene take, kakršne so, pa naj vsaj živinorejci dobi za živino par dinarjev več. Ni treba, da bi tretji, na račun producenta in konsumenta, zaslužil tako velik odstotek.

Poglejmo cene živini danes. Za kg žive teže dobi kmet od 2.50 do 4 din. Za krave so celo na zadnjem sejmu v Veržetu obljubljali 1.75 din za kg žive teže. Recimo, da ima telica ali pa junec 450 kg in da kupi mesar po 3 din kg žive teže, plača za živinčje 1350 din. Od tega odpade 10% na kožo, to je 45 kg, ki jo proda po 12 din kg in dobi 540 din. Če računamo, da odpade od tega še 30%, to je 100 kg, mu ostane 280 kg mesa. To meso proda po

10 din in dobi zanj 2800 din. K tej vsoti še prištejemo 540 din za kožo pa dobimo vsoto 3340 din, ki jo dobi za živinčje, za katero je plačal kmetu 1350 din. Dobiček znaša okrog 150%. Če je kg žive teže še dražji, kakor je zgoraj omenjena vsota, je čist dobiček še vedno previsok.

Tu naj bi pričeli oni odbori za pobijanje draginje svoje delo in bi našli dobro torišče. Ni treba, da bi danes le eden

stan živel na račun drugih in delal s tako visokim dobičkom.

Naš kmet je letos prisiljen prodajati živino, ker mu primanjkuje krme; uradnik in delavec pa sta prisiljena seči po mesnati hrani, ker je tudi drugih pridelkov manj. Ker pa so vsi ti stanovi, kmetje, delavci in uradniki, zelo slabo situirani, je najbolje, da se ugoti vsem.

Banska anketa za zvišanje plač

Včeraj je bila na banski upravi v Ljubljani anketa zastopnikov delodajalskih in delojemalskih organizacij. Razmotrivali so o vedno večji draginji in o nujni potrebi po zvišanju delavskih in nameščenjskih prejemkov. Sklenjeno je bilo, da naj oblast še bolj in z uspešnejšimi sredstvi zatre draginjo. Tudi pri banovini naj se

ustanovi odbor za pobijanje draginje, ki naj razvije iniciativo v delovanje na tem polju. Sedaj veljavna minimalna mezda delavcev naj se poviša za 50 par na uro, kar so soglasno sprejeli. Enako bo treba regulirati tudi plače zasebnih nameščen-
cevev.

Učiteljsko zborovanje v Celju

Učiteljsko Celjskega učiteljskega društva je zborovalo v ponedeljek, 4. dec. v Celju.

Prvi del zborovanja je bil posvečen društvenim, organizatoričnim vprašanjem in mnogim perečim problemom, ki tarejo učiteljsvo. Neznosna draginja je poslabšala njegovo že itak težko gmotno stanje. Nujna pomoč je mogoča samo s povišanjem plač in z ugoditvijo vseh zahtev, ki jih vsebuje spomenica, katero zahtev, ki jih vsebuje spomenica, katero je prebral predsednik g. Roš. Da se je s povišanjem plač pričelo pri vrhovih, je napravilo na učiteljsvo zelo mučen vtis. Tudi je z ogorčenjem obsojalo politopek pri napredovanjih, ko so mnogi brezvestneji posredovali za denar, kakor je bilo uradno ugotovljeno.

Učiteljsvo se je izreklo za žensko vo-

livno pravico, kajti vsaka žena, zlasti še učiteljica, nosi danes toliko odgovornosti in dolžnosti v javnosti, da ima tudi pravico soddločevati v javnih zadevah.

Drugi del zborovanja je izpolnilo predavanje vseučiliškega profesorja g. dr. Gosarja: »Nova družba in šola«. Iz splošne razprave, v kateri je prikazal izredno zanimivo in jasno novo družbo in poredinca v njej, je prešel na naše slovenske razmere in pokazal, kako naj učitelj v šoli in izven šole deluje pri vzgajanju novega socialnega človeka. Gospod minister je odmeril učitelju važno in častno nalogo, ker je on poleg drugih čimteljev najbolj poklican, da pomaga pravilno ustvarjati novo družbo.

Zborovanju je prisostvoval tudi policijski zastopnik.

Ljubilej priznanega kmetijskega strokovnjaka

V nedeljo, 3. dec., je obhajal v krogu svoje družine 70-letnico rojstva znani kmetijski strokovnjak g. Franc Gorican iz Višnje vasi pri Celju. Kot sin kmetijskih staršev je po ljudski šoli dovršil gimnazijo v Celju, nato strokovno šolo v St. Veitu in visoko vinarsko šolo v Montpellierju na Francoskem. Ker ni imel na razpolago dovolj denarnih sredstev za studij, je moral ponoči delati v tovarni, da si je toliko prislužil, da je lahko dokončal šolo.

Po potovanju po Franciji, Italiji in bivši Avstriji je stopil v službo graškega deželnega odbora. Bil je upravitelj trsnice v Ptuj, potovalni učitelj, vodja in predavatelj na kmetijskih tečajih in med prvimi, ki so začeli z obnavljanjem vinogradov, ki so bili uničeni po trtni uši. V Jugoslaviji je bil kmetijski referent v Celju ter predčasno upokojen.

Obsežno je tudi njegovo publicistično delo. Izdal je knjigo »Kmetijsko knjigovodstvo«, sodeloval je in še danes sodeluje skoraj pri vseh strokovnih listih kmetijske stroke, posebno zanimanje vzbuja njegovi kmetijski nasveti, ki jih objavlja v »Kmetovalcu«.

Posestvo na Višnji gori, na katerem stalno živi, je primer vzornega kmetijskega posestva.

o Miklavžev večer na Pragerskem. Kakor vsako leto, tako je tudi letos priredil Sokolsko društvo Pragersko Miklavžev večer, na katerem je obdarilo svojo dečo. Dvorana se je nabit napolnila tako, da je bil vsak kotiček zaseden. Za prireditelje, ki je res lepo uspela, se je zahvaliti načelniku Prener Alojzu.

o Kaj manjka na Pragerskem? Pragersko, ki je znano kot prometni kolodvor, a je poleg tega tudi precej velika vas, je zelo pust in prazno. Ob nedeljskih zimskih večerih človek ne ve kam bi se dal. Kina ni, dramski odseki raznih društev so zaprli in človek se mora dolgočasiti. Zato bi si pragersko prebivalstvo želelo, da bi eno ali drugo društvo vsaj enkrat na mesec priredilo kakšno prireditev, ki bi jo mladi razvedrilo, a odraslim zabavo. Pričakuje se, da bodo Pragerčani v kratkem času imeli priložnost videti kakšno prireditev v domači vasi in na domačem odru.

o Dva splavarja utonila. V Renkah med Savo in Zagorjem sta v Savi utonila

splavarja znani Renkov Tone in Savinjski Francej. Trupel doslej še niso našli.

o Premeščen je učitelj Leopold Furlan iz Velenja v Slovenjgradec.

o Angleški skavti so obiskali Jugoslavijo, kjer bodo navezali stike z našimi skavti.

Celje

c Društvo združenih zasebnih in trgovskih nameščenecv v Celju je za dosego upravičenih socialnih težej in primernih draginskih doklad vsem nameščencem, odpisalo na merodajna mesta prošnje za intervencijo, odboru za pobijanje draginje pa klic, naj kontrolira z vso odločnostjo porast cen, saj za dvigovanje cen raznim potrebščinam marsikje ni najti opravičila. Za Celje je splošno znano, da so tu bile cene življenjskim potrebščinam vedno izredno visoke, ker so v bližnji okolici svetovno znana lovišča ter tujski promet močno vpliva na regulacijo cen v mestu. Prepričani smo, da bodo zahteve po reguliranju plač našle tako na mero-

dajnih mestih in pri delodajalcih polno razumevanje in uvidno rešitev.

c Medklubiški sestanek Rotary-klubov iz Zagreba, Ljubljane, Maribora, Kranja in Varaždina je bil preteklo nedeljo v Celju. Ob tej priliki so člani nabrali za mestne reveže 724 dinarjev.

c Zaradi kanalizacije Vodnikove ulice so včeraj zaprli tudi Vodnikovo ulico med Strossmayerjevo in gledališko ulico ter vso Strossmayerjevo ulico za promet.

c Mestno gledališče. 13. t. m. uprizarjo člani mariborskega Narodnega gledališča Smetanovo opero »Prodana nevesta«.

c Umrl je v bolnišnici 38 letni posestnik Hlopič Albin iz Male gore pri Desiniču.

c Pomanjkanje petroleja je nastalo v Celju. Večjih količin petroleja ni dobili svojim strankam lahko trgovci ustrežejo le še v malem.

c Umrl je v Polulah pri Celju 73 letni upokojeni učitelj Franjo Krajnc, ki je bil vedno zaveden narodni mož.

Ptuj

p Dlan si je prestrelil. Veršič Franc, kočar iz Janežovskega vrha, Sv. Urban si je po neprevidnosti s samokresom prestrelil dlan leve roke.

p Ključnice si je zlomil Vedernjaki Jakob, 39 letni dninar iz Pacinja pri Dornavi. Padel je s kolesa.

p Miklavževanje. Sokolski odsek naraščaja priredi 7. decembra ob 17. uri v »Narodnem domu« miklavževanje pod geslom »Moderni svet«. Darila se sprejemajo 7. dec. od 14.—17. ure v »Narodnem domu«.

p Mestna občina namerava tudi letos kakor prejšnja leta organizirati za Božič zimsko pomoč za brezposelne in siromašne družine. V letošnjem letu so prilike med številnimi siromašnimi družinami v področju mesta vsled porastka draginje postale tako težke, da je prehrana mnogih družin v zimskih mesecih resno ogrožena. Mestna občina apelira na darežljivost premožnejših meščanov, da z izdatnimi prispevki podprejo to nujno socialno akcijo.

p Odbor za pobijanje draginje in brezvestne špekulacije bo razpravljal v četrtek zvečer na mestnem načelnstvu.

Miklavževanje na Storžiču pred 40 leti

Jesen leta 1899. je bila izredno lepa in topla. Takrat sem bil še v vojaški suknji in naneslo je tako, da sem si baš za to jesen lahko privoščil daljši bolezenski dopust. Kakor večino drugih svojih dopustov, se tudi tega porabil za izlete na gorenjske planine.

Za Miklavževanje sem se odločil za obisk Storžiča. Če se ne motim, se je tisto leto ustanavljala podružnica SPD. Ker sem kratko pred tem svoje izlete porabil tudi za markacijo planinskih potov (Crna prst 25. nov.), so me Kranjčani pridobili tudi za markacijo Storžiča.

Čeprav sem imel že od prejšnjih izletov s seboj zvestega spremljevalca Janeza, so mi vendar v Predvorju pridobili še posebnega vodnika, ki mu je bil znan vsak kamen na Storžiču. Ampak mož je bil prevelik prijatelj žganja. Zato sem zanj odmerjeni del spravil jaz v svoj žep. Proti večeru smo prišli čez Zaplato na »Mali Grintavec«. In tam smo naenkrat — običajni. Vodnik me je zapeljal med preraščeno ruševje nad strmim prepadom. Kljub moji jezi se je začel porogljivo smejati. Tedaj šele sem opazil, da je bil mož že »trd« od žganja, ki ga je skrivaj vzel s seboj. Izdal se je, da me je na to »pot« zapeljal iz maščevanja, ker mu nisem zaupal žganja.

Medtem je prihajal mrak z gosto meglo; treba je bilo misliti, da pridemo čimprej do pastirske kočice na Kališu. Na mojo zahtevo, da nas vodnik takoj popelje tja, se je porogljivo odrezal, češ le pojdite, kamor hočete. To me je razkačilo in skušal sem priti do njega. Tedaj mi zagrozi s sekiro in me izziva, da naj le pridem. V silobranu sem tudi jaz potegnil sabljo in dospel že blizu njega. Ker se je očitno nalašč postavil na rob globokega prepada, bi bil ta prizor končal tragično za naju oba, da me ni v zadnjem trenutku od zadaj zagrabil moj zvesti Janez in me potegnil za seboj.

K sreči se je Janez tod še nekoliko spoznal, ker je pred 20 leti tu okrog drvaril; tudi je približno vedel za pastirsko kočico na Kališu, ki sva jo po trudapolnem prečkanju strmega, sklavovitega gozda končno tudi našli. Napravila sva ogenj in skuhalo čaj.

Pri prijetni toploti ognja in vročem čaju mi kar naenkrat pride na misel eden mojih Miklavževih večerov iz detinske dobe. Začutil sem potrebo do zahvalne molitve. Potegnem iz žepa svoj mali rožni venec, ki mi je bil svojčja s posebnim namenom podarjen in začel sem moliti rožni venec. V tem hipu se odpro vrata in notri stopi vodnik. Ob pogledu na rožni venec se je njegova divjost

Dve smrtni nesreči

Celje, 6. dec.

Sinoči se je ob 19:50 vrgel pri železniškem prelazu v Čretu pri Celju pod osebniv lak, ki vozi iz Celja v Rogatec, 16-letni dijak 6. razreda drž. real. gimnazije v Celju Franc Primc, sin posestnika iz Dečkove ceste. Lokomotiva ga je na mestu razmesarila, da je bil takoj mrtev. Domačim je svojim sošolcem je napisal kratke beležke v slovo. Tragično dejanje je mladenič storil v duševni razrvanosti.

Včeraj ob 2. uri popoldne sta odšla 16-letni pekovski vajenec Jože Gornik iz Bežine pri Konjicah in 50-letni pomočnik Mihael Mastnak iz Gaberja pri Celju, počivat v svojo sobo ter si zakurila železno pečico z ogljem. Plin se je razširil po sobi in oba omamili. Zvečer so ju našli in prepeljali v bolnišnico. Med potjo je Gornik umrl, Mastnaka pa so rešili.

p Pomanjkanje petroleja. Okoličani, ki nimajo elektrike, se stalno pritožujejo, da dobivajo petrolej le po manjših merah, a še tega le pri onih trgovcih, kjer stalno kupujejo. Vr tega pa še se je podražil ponekod že na 9 din. Radi pomanjkanja razsvetljave je prebivalstvo ravno zdaj najbolj prizadeto, ko opravlja v teh dolgih večerih različna dela. Podeželanu je tudi močno otežena duševna hrana, ker utegne brati le ob zimskih večerih. Ko ni preveč izmučen od dnevnega dela.

p Polomljeni udje. Stričič Friderik, mizarjski pomočnik iz Hajdine je padel s kolesa in si zlomil roko. Tušek Terezija, dularica iz Jurove pri Sv. Vidu se je spotaknila in zlomila desno roko. Babič Ivana, viničarka pri Vel. Nedelji si je pri padcu zlomila roko.

p »Kozaska kri« je naslov filma, ki ga predvaja zvočni kino Ptuj danes in jutri iz življenja Kozakov v Ameriki.

p Tujski promet. Pretekli mesec je obiskalo Ptuj 178 Jugoslovancev, 1 Bolgar, 14 Nemcev, 3 Poljaki in 2 iz ostale Evrope. Vseh prenočnin je bilo 495.

p Razbita izložba. V noči od 3. na 4. je nekdo, ki se je hotel poceni obleči, razbil izložbo v Klemenčičevo trgovino. Ker pa je bil pri tem prepovedanemu delu očitno moten, ni utegnil odnesti več blaga kot le za 328 din. Razbita šipa je bila vredna 420 din.

p Ukradeni kolesi. Kolo znamke Puch s tov. štev. 882542 in veid. štev. 185323 je bilo ukradeni mehaniku Ilcu Jožetu iz veže v Prešernovi ul. št. 10. — Majcanu Francu, dijaku iz Borovca pri Sv. Marku pa je bilo ukradeni primitivno zvarjeno kolo v Maistrovi ulici št. 5.

p 900 din so mu sunili. Brezniku Tomažu, gostilničarju na Bregu pri Ptuj je na narodnem slavlju v »Narodnem domu« neznan gost sunil 900 din.

p Prelep pred cerkvijo. Fras Ernest, 20 letni poljski delavec iz Selc pri Sv. Rupertu se je mudil pri Sv. Bolfensku v Slov. gorah. Med bolfenskimi fanti in med njim se je pričelo izzivanje, kot se to česče dogaja, če fant zaide v sosednjo vas. Pred cerkvijo so obračunali z noži. Kranjc Alojz 20 letni viničarski sin iz Biškekega vrha pri Sv. Belfensku v Slov. gor. je dobil zabodljiv v lice in Fras Ernest pa v hrbet. Oba se zdravita v ptujski bolnišnici.

umaknila začudenju in — pridružil se je tudi on najini molitvi.

Komaj sem končal, že se približ skoro na kolenih do mene s prošnjo, naj mu odpustim, posebno pa, da naj ga ne ova-dim, češ naj se usmilim njegove družine. Seveda sem mu z velikim veseljem izpolnil njegovo prošnjo in na to smo preživeli nepozabno noč sv. Miklavža.

Drugi dan — krasen 6. december — smo opoldne srečno dospeli na vrh Storžiča Toplomer je kazal 20 stopinj C. Južimali smo do srajce slečeni. Ob povratku sem markacijo zvezal preko Bušelskega sedla do tam, kjer sme jo prejšnji večer tako nepričakovano morali prekiniti. Komaj smo — še vedno ob najlepšem vremenu — dospeli na tisto mesto, kar zapiha ledenomrzli veter, takoj za njim se pojavi megla, pa tako gosta, da nismo drug drugega več videli. Zato pa smo občutili gosto napadenje snega. K temu se je pridružila še noč. Nahajali smo se v položaju, v katerem bi bila mrdva z Janezom ostala zasnežena ali obležala mrtva v kakšnem breznu, da najin vodnik ni našel žleb, po katerem smo se spustili v razraščeni gozd, ki nas je rešil. (Tisto noč je zapadel 1 m visok sneg.) Taka sta bila moj Miklavžev večer in dan pred 40 leti na Storžiču!

Fran Podgorjan.

Maribor

Nameščenci zahtevajo zvišanje plač

Sinoči je bil pri Povodniku zelo dobro obiskan sestanek zasebnih nameščencev, ki sta ga sklicala Zveza privatnih nameščencev in Pomočniški odbor v Mariboru. Zborovanje je vodil g. Josip Petec, ki je uvodoma poudarjal, da se istočasno z mariborskim zborovanjem bi je boj za obstanek zasebnih nameščencev tudi na banski anketi v Ljubljani. Povsod, v Mariboru in v drugih mestih, je draginja vedno večja in zato zahtevajo nameščenci zvišanje prejemkov.

Danes že vsi občutimo, da živimo v izrednih časih in da vprav nameščenci občutijo največje zlo, ker nimajo niti one zaščite kakor delavci. Plače nameščencev so brez dvoma pod vsako kritiko in niti malo ne odgovarjajo potrebam eksistenčnega minimuma. Zadržane zadevne statistike nam nudijo črno sliko sedanjih razmer. Med trgovskimi sodniki je ena četrtna, ki ne zasluži na mesec več kakor 500 din, ena četrtna zasluži mesečno 500 do 750 din, ena četrtna od 750 do 1000 din, le ena četrtna je srečnikov, ki dobivajo mesečno več kakor 1000 din. S takimi plačami si niti v normalnih časih ne morejo kupiti najpotrebnejšega. Enak položaj je tudi pri industrijskih nameščencih.

Zaradi vedno večjega izvoza naših življenjskih potrebščin in zaradi morske blokade je prišlo tudi pri nas do povišanja cen. Cene kolonialnega blaga so poskočile tudi za 100 odst. Zlasti pa, so se dvignile cene najpotrebnejših živil, kakor mesu, masti, olju, moki. Sicer so se ustanovili povsod krajevni odbori za pobiranje draginje, v katerih pa niso ljudje, ki bi res zastopali interese konsumentov. V Mariboru imamo odbor, v katerem je samo ena zastopnica, ki zastopa interese 30.000 konsumentov!

Z ozirom na vedno večjo draginjo so

plače nameščencev najmanj za 30 odst. premajhne, saj so cene poskočile za 30 do 60 odst., in to blagu, ki ga delavec in nameščenec najbolj potrebuje. Zato sta samo dva izhoda iz nevzdržnega položaja: apelirati na javnost, da v zadnjem trenutku prepreči navijanje cen živil, ali pa akcija, da se sorazmerno draginji zvišajo tudi nameščenske plače. Nameščenci zahtevajo tudi zakonito zaščito plač in da se z zakonom prepreči devalvacija zaslužka nameščencev.

Vse organizacije nameščencev so v Ljubljani na banski anketi zahtevale zvišanje plač po naslednjem ključu: plače do 1000 din naj se povišajo za 30 odst., plače do 2000 din za 25 odst., do 3000 din za 20 odst. in plače nad 3000 din za 15 odst. Te zahteve niso pretirane ter odgovarjajo sedanjim razmeram. Na večeršnjem sestanku so mariborski name-

ščenci odobrili navedene predloge in pooblastili sklicatelja, da stopita v stik z ostalimi nameščenskimi organizacijami za skupno akcijo za zvišanje prejemkov. Sinoči so zbrani zasebni nameščenci sklenili poslati vsem delodajalcem brez razlike apel, da bi naj vsaj za Božič omogočili svojim nameščencem lepe dneve s tem, da jim dajo eno polno mesečno plačo. Predlog, ki je bil soglasno sprejet, je naletel na viharno odobravanje.

Ob zaključku zborovanja so podčrtali dejstvo, da bodo nameščenci dosegli uspeh v borbi za obstanek samo, če bodo skupno nastopili. Zahteva se kolektivna žrtva, ker potem ne bo povoda za preganjanje. Med nameščenci naj ne bo izdajalca, ki bi to kolektivno akcijo za zvišanje plač izigral in se strahopetno umaknil v ozadje. Nato je bila sprejeta resolucija z že opisanimi zahtevami.

Obrtno gibanje v Mariboru

SedANJI evropski kaos, tudi obrtništvu ni prizanesel. To se najbolje vidi iz mesečnih statistik mestnega obrtnega referenta, ki prikazujejo vedno slabši obrtniški razvoj na severni meji. Pretekli mesec je bilo polovično več obrtnih pravic opuščenih oziroma črtanih kakor pa na novo podeljenih. Tako je novembra bilo izbrisanih 12 obrti v Mariboru, novo podeljenih pa samo 6. Med črtanimi so naslednje mariborske: tiskanje; Karl Mayer, fotograf, Gosposka ulica 5; inž. Derganc Otnar, izdelovanje pletenin iz rafije, Miklošičeva 6; Marić Adam, carinski posrednik, Aleksandrova c. 45; Kronja Mijo, gostilna, Taborska 20; Marin Anica, krojaštvo, vzroki in otroških oblek, Orožnova 5; Vukič Leopold, trgovina z mešanim blagom, Frančiškanska 21; Poš Ivan, trgov. z mešanim blagom ter prodaja vina, piva

in sadjevca v zaprtih steklenicah, Koroška c. 20; Pertinač Heda, trgovina s kurivom na drobno, Kopališka 20; Höchtl Viktor, slaščičar, Jurčičeva 4; Hofman Ana, šivilja; Jurčičeva 4; Jus Ivan, krojač, Krekova 14; inž. Kocpek Bogomir, ključavničar za izdelovanje orodja in strojev, Frankopanova c. 23. Na novo pa so dobili novembra obrtne pravice: Kumin Ludvik, bife, Dvorakova 16; Klabus Josip, avtoizvošček, Aleksandrova c. 64; Repolusk Otilija, obrt navijanja sukanja, Koroševa 23; Menčak Frančiška, trgovina s kratkim pletenim blagom na drobno, Meljska c. 1; mesna občina v Mariboru, redno prevažanje oseb z motornimi vozili na progi Maribor - Hoče - Reka - Pohorje; Kocmut Ivan, izdelovanje stenznikov in pasov, Meljska c. 3.

m Starokatoliške službe božje v Mariboru ne bo 8., ker bo ista ta dan v Ptuj in sicer v Narodnem domu ob pol 10. uri.

m Sokolsko miklavževanje za odrasle priredi Sokol-malica v četrtek ob 20. uri v Sokolskem domu.

m Darila za božičnico obmejne dece bodo razstavljeni na praznik 8. dec. na pomožni šoli v Razlagovi ulici.

m V osmrtnici pokojnega notarja g. Ferda Križana smo pomotoma brez krivde njegovih svojcev objavili, da je bil pokojnik doktor, kar s tem popravljamo. m Vlom na Glavnem trgu. Ponoči je došel se neizsledeni storilec vlomil v Scherbaumovo prodajalno na Glavnem trgu ter ukradel iz predala 300 din drobiža.

m Ob kolo je bil zidarski pomočnik Ivan Zolnir. Ukraden kolo je znamke „Peugeot“ z ev. števil. 132889.

m Parkelj podrli kolesarko. Sinoči je parkelj na križišču Tržaške in Primorske ulice podrli kolesarski tovarniško delavko Julijano Ogrinčev, ki je pri padcu dobila lažje poškodbe.

m Vlom v zidarsko barako. Zidarske-mu polirju Antonu Tušku je nekdo vlomil v zidarsko barako v Frankopanovi 6 ter ukradel mnogo raznega zidarskega orodja. Vlomilec je najbrže aretirani kolesarski tat Topolovec.

* Bogata izbira najlepših daril za dame in gospode samo v drogeriji KANC!

* Sokolski meddruštveni odbor poziva Mariborsko sokolstvo, da se v čim večjem številu udeleži pogreba umrlega brata Cvetka. Zbiranje ob 15.15 uri na pokopališču na Pobrežju. Krojaši v krojih.

† Franjo Cvetko

Včeraj je v mariborski bolnišnici po dolgi bolezni doživel znan bivši šolski upravitelj v Krčevini g. Franjo Cvetko, star 63 let. Priljubljenega moža je nedavno štirikrat zaporedoma zadela kap. Kljub svoji žilavosti pa je moral kloniti in nas zapustiti. Gospod Franjo Cvetko je bil zelo zaslužen narodni delavec. Najbolj mu je bila pri srcu severna meja in se je zato zelo uspešno udeleževal pri CMD. Narodno obrambne organizacije bodo težko pogrešale delavnega in vsebičnega pokojnika.

* „Staribor“ ima v četrtek, dne 7. dec. t. l. ob 20. uri v restavraciji Narodnega doma v Mariboru svoj običajni mesečni sestanek. Miklavževanje!

* „Jadran-Nanos“. V nedeljo, 10. t. m. ob 10. uri predpoldan, predava v mali dvorani Narodnega doma dr. Lovro Cermelj iz Ljubljane o „Zaščiti narodnih manjšin“. Vabljeni člani in prijatelji društva Odbor. — Pevci! Jutri redna pevska vaja. Važno! Pevovodja.

* Sokolsko društvo Maribor III. poziva vse članstvo, da se udeleži pogreba umrlega brata Cvetka, jutri v četrtek. Zbiranje ob 15.15 uri na pokopališču na Pobrežju. Krojaši v krojih.

m Nočna lekarniška služba. Od 2. do vključno 8. t. m.: Lekarna pri Sv. Anu, Glavni trg 20, tel. 20-05; Magdalenska lekarna, Kralja Petra trg 3, tel. 22-70.

Kino

* Grajski kino. Samo do vključno petka, 8. dec. veleznimiv vojninski film „Solun 1918“.

* Esplanade kino. Do vključno četrta, 7. t. m. „Sneguljica in 7 palčkov“. Sledi veleopereta „Rosalie“ z Eddy Nelsonom.

* Kino Union. Do petka „Pokolje“ veliki indijanski film z Richard Bartelmessom v glavni vlogi. Senzacija!

Mariborsko gledališče

Sreda, 6.: Zaprtlo.
Četrtek, 7., ob 20.: Prodana nevesta.

Radio

Četrtek, 7. decembra
Ljubljana: 7. Jutranji pozdrav; 7.15 in 12. Plošče; 13.02 Sramel; 13.15 Srečanje; 18. RO; 20. Samospevi; 20.45 Reprodukcijski koncert simfonične glasbe; 21.15 RO. — Zagreb: 20. Prenos opere iz zagrebškega gledališča. — Beograd: 14.30 oddaja; ni koncert. — Sofija: 5.45 Jutranja pesna; 7.15, 13.25, 21.30 in 22.05 Laska in plesna glasba; 20. Simfonični koncert; 20.30 Vokalni koncert. — Milan: 21. Rossinijeva opera „Viljem Tell“. — Bruselj: 21. Simfonični koncert. — Praga: 23. Nočni koncert. — Bratislava: 19.30 Ciganska glasba; 21.10 Simfonični koncert. — Oslo: 20. Simfonični koncert. — Bukarešta: 20.15 Simfonični koncert.

Biljardni dvoboj Maribor-Ljubljana

Kakor lansko leto se bodo tudi letos pomerili najboljši biljardisti Maribora in Ljubljane v medmestnem tekmovanju. Prvo srečanje bo v Mariboru 9. in 10. decembra, povratno tekmovanje pa bo bržkone tekom januarja prihodnjega leta v Ljubljani. Predvidoma bo vsako mesto poslalo po 8 igralcev, med katerimi najdemo imena priznanih biljardistov. Tako bodo za Ljub-

ljano med drugimi nastopili Eisenbart, inž. Bricej, Orehek, inž. Kodela itd., pa tudi Mariborski biljardni klub bo poslal v borbo svoje najboljšje. Tudi letos bo prireditelj v kavnari „Jadran“, in sicer v soboto od 20. ure, v nedeljo pa od 14. dalje.

Mariborski biljardni klub sklicuje sejo uprave za danes ob 20. radi medmestne tekme Maribor-Ljubljana.

Dobava volne iz Nemčije

Kakor poročajo iz Beograda, vprašanje dobave surovin za našo tekstilno industrijo iz Nemčije še ni dokončno urejeno. Del teh surovin je sicer že na potu, toda dobava volne je ostala še odprto vprašanje. Nemške tovarne moerjo namreč stare zaključke, v kolikor se nanašajo na volno, izvršiti samo, če naše tovarne pristanejo na to, da vsebuje volneno predivo 30 odst. tako zvane »zellwolle«. Po naših predpisih pa je predivo, ki vsebuje več kot 25 odst. »zellwolle«, podvrženo luksuznemu davku, kar bi to predivo znatno podražilo. Zaradi tega so predstavniki tekstilne industrije na pristojnem mestu zahtevali, naj bi se dovolil uvoz omenjenega volnena prediva brez luksuznega davka. Ta zahteva se nanaša samo na dokazane prejšnje, a še ne izvršene zaključke.

Rešitev tega vprašanja je velike važnosti tako v pogledu realiziranja starih naročil kakor tudi zaradi tega, ker so tako zvana fiocco-prediva, med katere spada tudi »zellwolle«, edine tekstilne surovine, ki jih moremo dobiti v kliringu, razen tega pa so tudi znatno cenejše (16.50 din za kilogram). Sicer pa če bi odpadla nabava tega prediva po kliringu, bi se moglo brez občutne obremenitve deyznega prometa nabavljati za devize, saj ga Japonska ponuja za 40 odst. ceneje kot v kliringu. Vsekakor se bo dalo vsa ta vprašanja nadaljnjih dobav surovin za potrebe naše tekstilne industrije tako urediti, in je zato pretiran strah, ki je zajel krog konsumentov, češ da se bo tekstilno blago bog ve kako podražilo, ali pa da ga bo celo zmanjkalo.

m Iz policijske službe. Za policijske stražnike pripravnike so imenovani pri predstojništvu mestne policije v Mariboru Jožef Serbela, Anton Tomažič, Franc Kolarič, Valentin Laure, Matija Masten in Matevž Strlič.

m Premeščen je od banske sadjarske šole v Mariboru višji kmetijski pristav inž. Erik Eiselt k okrajnemu načelstvu v Ljubljani.

m V Ljudski univerzi v Studencih bo 7. decembra ob 20. predaval inž. Krajncič o načrtu regulacije v mariborski okolici. Tedenske slike.

m Tudi v kavnarh draže. V mariborskih kavnarh se je podražila kava, kar je v zvezi s porastom cen kolonialnega blaga.

Profesor prirodopisa tolmači razvoj ptic. Ko je razlagal življenje prapric, ki so imele še zobe, iz katerih je kasneje nastal kljun, je neki zelo radoveden učenec vprašal:

— Prosim lepo, zakaj se kaj takega še danes ne primeri. Zakaj stari ljudem, ko jim izpadejo zobje, ne zraste kljun...

m Za upravnika celjske pošte je bil imenovan Ciril Novak, višji kontrolor pri pošti Maribor 1.

m Spet 400 l vina v Dravo. Nekemu posestniku od Sv. Barbare v Slov. gor. so oblasti zaplenile tri sode »vina«, ki ga je hotel spraviti v Maribor. Analiza je ugotovila mešanico sadjevca in šmarnice. Zato so vseh 400 l vina iztočili v Dravo.

m Opozorilo Maistrovim borcem. Zveza Maistrovih borcev bo v tekočem tednu razposlala vsem članom, ki stanujejo izven Maribora in ki so poravnali vse pristojbine do vključno leta 1939 tiskane formularje za podelitev spominske kolajne. Vsem onim članom, ki stanujejo v Mariboru in bližnji okolici (Koškaki, Tezno, Pobrežje, Studenci, Kamnica, Sp. in Zg. Radvanje) ne bomo razpošiljali teh formularjev ter jih naprošajo, da pridejo sami ponje v tajništvo ZMB. Zaradi kratkega roka za vlaganje prošnji za podelitev spominske kolajne (31. XII.) naprošamo člane, da takoj po prejemu formularja izpolnijo ter jih čimprej predložijo ZMB v Narodnem domu.

Plemenita socialna akcija v Koških

Na iniciativo košaškega župana g. Fr. Kirarja je bil v ponedeljek popoldne v krčevinski šoli sestanek socialno čutečih žen košaške občine. Sestanek je vodil župan, ki je obrazložil namen ankete. — Nevzdržne socialne prilike na revežih bogate košaške občine zahtevajo zlasti to zimo ustanovitev pomožne akcije za občinske reveže v Krčevini, Koških in pri Sv. Petru. Županovemu povabilu so se v zelo častnem številu odzvale tamkajšnje dame, ki so pokazale polno razumevanje za bedo številnih občanov, ki so pred zimo sami, brez sorodnikov, betežni, bolni in brez vsakih sredstev. Vsem tem je treba priskočiti na pomoč. O načinu te pomoči in o smernicah dela košaške pomožne akcije so se dame sporazumele in si razdelile delokrog. Sklenile so, da bodo potrkale na človekoljubna srca vseh v

zdrženi košaški občini in zbirale denarne prispevke, stare obleke, obutev, perilo in vse, kar potrebuje revež v teh težkih časih. Obdarovale bodo za božič nad 200 revnih družin, ki so pomoči zelo potrebne. Vsi obdarovani siromaki bodo globoko hvaležni darovalcem in plemenitim ženam, ki so se zanje zavzele in darovale mnogo truda ter požrtvovalnosti za nabiranje prispevkov.

To plemenito akcijo je treba zlasti v sedanjih resnih časih toplo pozdraviti. Gotovo bo naletela tudi pri tistih, pri katerih se bodo dame oglašile za velkodušen dar, na razumevanje in odobravanje v imenu številnih siromakov, nima pa bi sicer morala skrbeti občina, nima pa zato zadosti sredstev, prosi košaška občina javnost za razumevanje in za plemenit odziv.

Ker je v petek praznik, prosimo cenjene inšerente, naj oddajo inšerate in male oglase za sobotno številko „Večernika“ že jutri v

četrtek

da jih bomo mogli v sobotni številki objaviti.

Zanimivosti

Ognjenik Vezuv bodo navrtali

Po načrtu nemškega inženirja bi Italija pridobila mnogo prepotrebne pogonske energije

Ognjeniška delavnost Etne je spet postala zanimanje za vulkane. Letos je poteklo točno 11 let od zadnjega velikega izbruha te najvišje ognjeniške gore v Evropi. Še dandanes so delavci Sicilije na poslu, da spet popravijo, kar je razdejala goreča lava ob zadnji katastrofi. V razdejanem mestecu Mastali postavljajo nove hišice, iz ogromnih blokov strjene lave gradijo veliko avtomobilsko cesto v zahodni Siciliji.

Poznavanje ognjeniškega delovanja je prodrlo tudi že v nižje sloje. Toda vse fantazije ne morejo nadomestiti prizora, ki se nudi človeku, če stoji blizu razdejavne tekoče gmote, ki drvi iz žrela po pobočju v dolino ter uniči pred seboj vse, kar doseže. Izračunali so, da samo Vezuv daje iz sebe na leto toplotne energije za milijon ton premoga. Zdej so prišli na misel, kako bi to toplotno energijo vabili in uporabili v praktične namene.

V Italiji so tak poizkus že izvedli. V bližini Firenze stoji naprava, ki srka toploto iz zemlje. Prav takšno napravo imajo v žvepljenih rudnikih Solfatare pri Napoliju. Vsi ti poizkusi so pa majhni v primeri s fantastičnim načrtom nemškega inženirja, da bi Vezuv od strani navrtali in njegovo pogonsko silo izrabili za industrijo.

Najprimernejši kraj za to bi bil Atrio del Cavallo, ki leži med Vezuvom in ugaslim ognjenikom Monte Soma. Od tam naj bi navrtali v Vezuv dolg tunel, ki bi 80 do 100 m pod površjem dosegel strijeno vulkansko grlo ognjenika. Po tunelu naj bi speljali šest velikih cevi v

Švedski kralj GUSTAV ADOLF

je znan sportnik in kljub visoki starosti dober igralec tenisa. Zdej je njegova vlada v zaskrbljenosti zaradi sovjetskega pritiska na Finsko odredila mobilizacijo svoje oborožene sile.

MARIJ SKALAN:

RAMAS IN JORA

ROMAN ZADNJIH LJUDI NA ZEMLJI

28

»Jaz,« je dejal Mahabali. »Lazeš!« je kričnil Ramas. Odvedel si ga je iz globine, da bi tam poginil. Toda namera se ti ni posrečila. S temi svojimi lastnimi rokami sem se izvlekel iz ječe do dvigala, se dvignil in sam, brez tvoje pomoči prišel sem. Še pred trenutkom si se trudil, da bi ustavil delovanje zarata in mi onemogočil izhod. »Ti si se rešil sam?« je vprašala Jora. »Poglejte moje roke!«

Vsi trije so se ozrli nanje. Bile so vse rane in krvave.

»To ni mogoče!« je podvomil Mahabali. Po odprtini dvigala ni mogoče plezati.

»Kdor beži pred smrtjo, ki mu jo pripravljajo kukavice, zmore vse,« je odgovoril Ramas.

»Ti si se rešil sam! Potem me obljuba ne veže!« je vzkliknila Jora in se znova zlenila Ramasa. »Tvoja sem, naj se zodi kar koli.«

VIII.

Yagiri Seoni je hodil razburjeno gor in dol po svoji sobi. Odkar je izvedel za Ramasovo preiskovanje skrivnega pod-

premeru 6 in pol metra, po katerih bi se pod velikim pritiskom odtekali plini, ki se dvigajo sporedno z lavo iz notranjosti.

V posebni tovarni bi se toplotna energija in kemična sestavina plina predelala v tehnično porabno snov. Tudi iz Vezuva dvigajoči se dim bi uporabili v praktične svrhe za pogon strojev. To bi bilo za Italijo, ki ji primanjkuje premoga, zelo važnega pomena.

Kraljevsko razkošje na arnavtski poroki

V Drenici v Južni Srbiji je ženil Bajram Sinan, bogat Arnavt svojega sina. Proglasil je, da plača za snaho 100.000 din. Kot ugleden domačin je iskal dostojno in pošteno dekle. Zvedel je da v Rugovi nad Djakovico živi neki Nedžmedina Saitović, rojak bivšega albanskega kralja Ahmeda Zoga. Bajram mu je spo-

Navrtanje Vezuva bi pa imelo še drug pomen. Nevarnost eksplozivnih snovi in uničenja lege okolice po vulkanskih izbruhih bi se po odtoku zmanjšala. Ukročene notranje sile Vezuva bi šle v korist človeštva, ki ga je prav ta ognjenik v preteklosti hudo bičal. Počakati bo še treba na mnenje klimatologov, če bi se z zmanjšanjem živahnosti vulkanskega žrela ne izpremenilo podnebje v večno zeleni pomladi lege okolice Napolija.

ročil, naj pripravi pojedino za dva set konjenikov.

Prišli so snubci, svatba je bila dogovorjena. Nedžmedin je pristal na vse, kar je želel bogati snubec. Povabljenih je bilo 3000 svatov, svatbeni spreved je bil sedem km dolg. Ženitovanje se je zavleklo v devet dni in noči.

Zvesta psa sta mu rešila življenje

Blizu Genove je pred dnevi brez sledu izginil neki deček. Noč in dan so kmetje iskali po okolici, zaman. Otrokova mati je tavalas s sorodniki okrog, toda za dečkom ni bilo sledu.

Naslednjega dne je prišel v vas neki kmet. Čudno se mu je zdelo, ko je blizu kostanjevega gozda zaslišal močan pasji lajež. Stopil je tja. Prihitel je pes, ga

zgrabil za hlačnico in vlekel v gozd. Pod velikim debelom je našel drugega psa, ki je s trupom ležal ob pogrešanem dečku, kakor da bi ga hotel ogreti.

Psa sta sledila dečku v gozd, kjer je zašel. Ko je utrujen legel, sta tudi živali legli ob njem, ga gredli, dokler ni eden izmed psov privedel rešitelja.

Z JADRNICO ČEZ OCEAN

V Ameriki živeči Italijan Martinuzzi je s čolnom dvakrat premagal Atlantski ocean. Letos je odrinil z jadrnico 3. junija iz njujorške luke in došel v Napoli 1. septembra, kjer je obiskal starše. Zaradi dogodkov v Evropi se je kmalu postavil in došel sredi novembra v svoji lupini spet v Ameriko.

SKRIVNOSTNE LADJE IN PODMORNICE V TIHEM OCEANU

Japonski kapitani javljajo, da so opazili blizu otoka Iza v Tihem oceanu zelenkasto podmornico, o kateri ne vedo, kateri državi pripada. Prav tako so blizu tam srečali belo križarko neznane narodnosti.

Pruski kralj Friderik Viljem je bil originalen človek. Nekoč mu je sluga čital iz sv. pisma in kjer je stalo »Ti« je izpremenil počastitev v »Vi«.

— Čitaj, kakor je napisano, se je zadržal kralj. Ali ne veš, da smo pred Bogom vsi enaki...

Izkopavanje stare perzijske prestolnice kralja Daria v Persepolisu je končano. Odkrili so zanimive sledove iz davnine, ko je perzijske kraljeve dvore obdajal blesteč sijaj.

Nemirno življenje in starost

Ljudje v poklicih, kjer nimajo nikoli miru, dočakajo navadno visoko starost in umirajo starejši kakor ljudje, ki živijo mirno, urejeno življenje. Čuden je ta pojav posebno pri političnih, ki živijo po podatkih zavarovalnic povprečno 70 let, mnogi pa dočakajo tudi 80 ali še več let. Isto velja

za generale. Uradniki, trgovci in kmetje dosežejo povprečno samo 62 let. Zdi se torej, da način življenja ne vpliva vedno na njegovo dolgotrajnost in da je odmerjeno dolgo življenje prav ljudem, ki se morajo dan za dnem prebijati skozi življenje.

Zaradi mušje noge je moral v zapor

V Clevelandu se je primeril nenavaden slučaj. V glavni knjigi neke banke je bila zamečkana muha. Knjigovodja, ki je gledal na čistost svojih aktov, je muho odstranil, ostala pa še mušja nožica, ki se je posušila in prilepila na papir.

Tedni so minili. Nesreča je hotela, da se je mušje bedrce prilepilo vprav k

rubriki, kjer je bilo zabeleženih 5000 dolarjev. Tako je bila mesto 5000 številka 15.000. Prišla je revizija blagajne in knjigovodja so »zaradi poizkušene poverbe« zaprli. Štirinajst mesecev je sedel mož v preiskovalnem zaporu, dokler niso prišli do razjasnitve, da je številka 1 prav za prav posušena mušja nožica, ki jo je točno dognal mikroskop.

Psihologija dežnika

Zaljubljena

Zaročena

Poročena

ker je prav tako sam zašel tudi v past pod svojim delovnim kabinetom. Da je zašel tja res sam, pričata lahko Jora in Mana. Ako je pa storil to enkrat, čemu ne bi še drugič?

»Načrt ni slab,« je menil Yagiri Seoni, »toda kaj potem?«

»Pustimo ga v podzemlju.«

»In če se reši?«

»Za to se ne brigajte! Poskrbel bom, da pride v tak prostor, iz katerega ni nikoli več rešitve z lastnimi silami.«

»In če ga bodo pogrešali in iskali?«

»Bomo povedali zadnjo zgodbo in ga šli navidezno tudi iskat. Lahko spravimo na noge ves Rayanipur. S tem odvratimo od sebe vsak sum.«

»Kdo in kako naj to izvrši?«

»Prepuštam izvršitev meni!«

»Samo previdno! Ne maram, da bi vzbujali pozornost.«

»Omrtničim ga s katalepsijskimi žarki.«

»Kdaj in kako?«

»Najbolje sredi spanja v njegovi lastni sobi.«

»To bi bilo res najbolje.«

»Potem ga prenesem v podzemlje in spravim na varno.«

»Sami tega ne boste mogli.«

»Potrboval bom kvečjemu enega pomočnika.«

»Ki mu boste zaupali, da...«

(Dalje jutri.)

Kultura

Umrl je akademik Branko Šenoa

V Zagrebu je umrl redni član Jugoslavenske akademije znanosti in umetnosti, slikar in grafik dr. Branko Šenoa, sin slavnega hrvatskega pripovednika Avgusta Šenoa. Pokojni Branko Šenoa, ki je letos dopolnil 60. leto življenja, je bil centralna osebnost hrvatskega kulturnega dogajanja. Srednjo šolo in pravne studije je dokončal v Zagrebu, kjer je tudi že 1900 razstavil prve slike s svojima učiteljema Ivekovićem in Medovićem. Kasneje se je znova vrnil na univerzo, kjer je absolviral umetnostno zgodovino ter bil promoviran za doktorja filozofije. Zanimivo je, da je bil Šenoa prvi, ki je položil doktorat iz umetnostne zgodovine na hrvatskem vsučilišču. L. 1907. je

postal profesor in tajnik na novo ustanovljeni šoli za umetnost in umetnostno obrt. Kasneje je bil scenograf Narodnega gledališča, 1913 do 1920 pa je bil pri poverjeništvu za čuvanje umetnostnih in zgodovinskih spomenikov. L. 1921. je bil imenovan za ravnatelja nove Umetniške akademije. Za svoje kulturne in umetniške zasluge je bil tudi imenovan za rednega člana Jugoslavenske akademije znanosti in umetnosti.

Poleg slikanja se je bavil Šenoa mnogo tudi z grafiko ter je razstavljal največkrat v Zagrebu, znane pa so tudi njegove razstave v Beogradu, Sofiji, Parizu, Pragi, Firenci in Varšavi.

darske terminologije, ki naj bi izšla ob koncu kot ponatis v posebni knjigi. -r.

GOZDARSKI VESTNIK.

Z zadnjima dvema številama, 8. in 9., se bliža naša najmlajša strokovna revija »Gozdarski vestnik« koncu drugega letnika. Izdaja jo konsorcij v uredništvu ing. Stanka Sotoška, tiska pa Mariborska tiskarna. Namenjena je obravnavanju vseh vprašanj našega gozdarstva, lesne industrije in trgovine. V 8. številu objavlja dr. ing. R. Pipan razpravo o davčninah na gozdove. Lojze Mušič poroča o pogodovnem delu šolarjev v slovenjegraškem okraju, Martin Potočnik piše o trajnostnem gozdnem gospodarstvu, slede pa navesti gozdarske posvetovalnice, zakoniti predpisi in okrožnice, drobne vesti, dopisi, književnost, gradivo za slovenski gozdarski slovar itd. V deveti številki končuje dr. ing. Pipan razpravo o davčninah, L. Mušič nastopa proti kleženju iglavcev, M. Hanzlowsky piše o gozdnih poteh, nato pa slede običajne, že v prejšnji številki navedene rubrike. Zelo važne so drobne vesti o lesni trgovini, trgu, povpraševanju iz zamejstva ter podatki o valutah in devizah. Tako najdejo naši gozdarji v svojem strokovnem glasilu vse, kar potrebujejo. Vsaka številka je okrašena tudi z ilustracijami. Posebno pohvalo zasluži še sestavljanje slovenske goz-

UMETNIŠKA RAZSTAVA KI UBA

»BRAZDA«
Mariborski umetniški klub »Brazda« priredi, kakor navadno, tudi letos svojo predbožično razstavo, na kateri bodo razstavili svoja najnovejša dela njegovi člani in gosti. Razstava bo odprta v nedeljo, 10. t. m., ob 10.30 v mali dvorani Sokolskega doma na Aleksandrovi cesti in ostané odprta do petka, 22. t. m. Razstavljenih bo okoli 50 del.

k »Ministrica« v Plovdivu. Mestno gledališče v Plovdivu v Bolgariji je uprizorilo z velikim uspehom »Ministrico«, komedijo pokojnega srbskega komediografa Branislava Nušića, ki smo jo videli pred leti tudi na mariborskem odru.

k Jubilej bolgarskega znanstvenika. Tridesetletnico svojega znanstvenega dela je slavil v Sofiji profesor tamkajšnje juridične fakultete dr. Venelin Ganev. Rojen 1. 1880. v Ruščuku je studiral pravo v Ženevi, Lipskem in Aix-en-Provence. Napisal je veliko znanstvenih del s področja pravosodja, ki so znana tudi v našem svetu.

MALI OGLASI

CENE MALIM OGLASOM: V malih oglasih stane vsaka beseda 50 par. najmanjša pristojbina za te oglase je din 8.—. Družbe, preklicni, dopisovalci in ščitovanjski oglasi din 1.— po besedi. Najmanjši znesek za te oglase je din 10.—. Debelo tiskane besede se računajo dvojno. Oglasni davek za enkratno objavo znaša din 2.—. Znesek za male oglase se plačuje takoj pri naročilu, oziroma za je vnositi v pisnu skupaj z naročilom ali pa po poštni položnici na čekovni račun št. 11.409. Za vse pisemne odgovore glede malih oglasov se mora priložiti znak za 3 din.

Razno

NOGAVICE

(lastni izdelki), rokavice, volne, odeje, kose, zimsko perilo, pletenine, najcenejše »Mara« trgovina A. Oset, Koroška c. 26 (poleg tržnice). 9879-1

Hišni posestniki in najemniki pregledite Vaše peči in štedilnike predno nastopi zima. Vsa pečarska in keramična dela izvršuje solidno in poceni

ANTON RAJŠP. MARIBOR Orožnova 6. kjer si lahko ogledate veliko zalogo. 10276-1

POZOR VSI!

Naš sladki kmetijski kruh je res reklama, v trajnosti in vitaminih, za zdravje to pomoč je sama. Pekarna Rakusa, Koroška cesta 24. 11203-1

ZEISS
Dip. optik
E. PETELN
MARIBOR - GRAJSKI TRG 7

Večane plošče in furniciji

po tovarniških cenah pri

OBNOVA

F. Novak, Jurčičeva 6

DAME!

ZAKAJ SI VE LASE?

ko si lahko za din 26 same pobarvate z neškodljivo berlinsko Omonell Henna-Shampoo barvo. Dobite jih v vseh nišah z navodilom pri glavnem zastopstvu: Ludvik Heršič, Ljubljana, Rimska 13. Tekoči Shampoo 250 gr a din 20.—. 11287-1

SEIBT-SUPER-RADIO

za razvajenega poslušalca. 5-cestni, 7 okrožij, 3 valovne dolžine po din 3300.— in din 3.800.—. Zahtevajte ponudbe od zastopstva Ludvik Heršič, Ljubljana, Rimska 13. 11288-1

MODRČKI

stezniki, rokavice, nogavice, damsko perilo najceneje pri Š. Keitš-u, Stolna 1. 11406-1

DAME!

Garantirano trajni kodri z najnovejšim preparatom samo 45 din. Salon Kosem, Meljska c. 63, Maribor. 11896-1

VINA

najboljša dobite vedno pri Se nichi, Kneza Koclja ulica. Cez ulico znaten popust. 11879-1

KRUH V PEKO

sprejema in izpeče po Vašem okusu samo pekarna Čebokli. Glavni trg. 11906-1

POZOR!

ZAKAJ SI VE LASE?

ko si lahko za din 26 same pobarvate z neškodljivo berlinsko Omonell Henna-Shampoo barvo. Dobite jih v vseh nišah z navodilom pri glavnem zastopstvu: Ludvik Heršič, Ljubljana, Rimska 13. Tekoči Shampoo 250 gr a din 20.—. 11287-1

SEIBT-SUPER-RADIO

za razvajenega poslušalca. 5-cestni, 7 okrožij, 3 valovne dolžine po din 3300.— in din 3.800.—. Zahtevajte ponudbe od zastopstva Ludvik Heršič, Ljubljana, Rimska 13. 11288-1

MODRČKI

stezniki, rokavice, nogavice, damsko perilo najceneje pri Š. Keitš-u, Stolna 1. 11406-1

DAME!

Garantirano trajni kodri z najnovejšim preparatom samo 45 din. Salon Kosem, Meljska c. 63, Maribor. 11896-1

VINA

najboljša dobite vedno pri Se nichi, Kneza Koclja ulica. Cez ulico znaten popust. 11879-1

KRUH V PEKO

sprejema in izpeče po Vašem okusu samo pekarna Čebokli. Glavni trg. 11906-1

NOVO!

Suha drva in prvovrsten premog dobite po najnižjih cenah pri: Gradišnik Josip, Meljska c. 41. 11908-1

DOSMRTNO OSKRBO nudim eni ali dvema starejšima osebam, ki imata nekaj kapitala ali kakšno posredstvo. Ponudbe pod »Miren dom« na oglasni oddelček »Večernika«. 11910-1

IŠČEM PRIČE.

Iščem videle dne 2. marca 1939 ob pol 12. uri na Aleksandrovi cesti pri carinarnici karambom med osebnim avtomobilom in kolesarjem. Javiti se Meljska c. 64, bife. 11922-1

Kupim

KROJAČI POZOR! Kupujem vsakovrstne odpadke štofov in plačujem z zelo visoki cen. Justin Gustinčič, Kneza Koclja ulica 14. 11605-3

MIZNI ŠTEDILNIK večji, dobro ohranjen, kupim. Ponudbe pod »Štedilnik« na oglasni oddelček »Večernika«. 11891-3

Sobo odda

NA STANOVANJE IN HRANO sprejemem gospodično ter gospoda na kosilo. Kežarjeva ul. 26. 11897-7

OPREMLJENO SOBO s hrano ali brez ter kabinet za dijake oddam. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 11900-7

NA VSO OSKRBO sprejemem gospoda. Vošnjakova 21. Vprašati od 12.—14. ure. 11905-7

Prodaj

PEC
znamke »Mir«, zelo dobra, skoraj nova, poceni naprodati. Gregorčičeva 14-II. vrata 6. 11898-4

PSICA
volčje pasme, 1½ leta stara, takoj naprodati. Delavska ulica 19, Studenci. 11902-4

VOZIČEK ZA PUPO
lep, dobro ohranjen, in gugalni stolček naprodati. Weis Marija, Cvetlična 34. 11912-4

Mače porile za dame, gospode in otroke
A. Hedžet
Pletenine, nogavice in robci modnih barv
MARIBOR, Aleksandrova 9

ZLOZLJIVA POSTELJA
ročno sani in drugo ugodno naprodati. Studenci, Aleksandrova c. 39-a. 11913-4

Službo dobi

AVTOPREVOZNIK
išče kompanjona, ki mora imeti 5000 din gotovine ali vložno knjižico za 5000 din. Ponudbe pod »Kompanjon« na oglasni oddelček »Večernika«. 11901-9

UČENKO
za šivanje perila, ki zna nemški jezik, sprejemem takoj. Ekspres, Meljska c. 3. 11909-9

PRIKUPNO DEKLE
za vse se sprejme v gostilno za čez dan. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 11917-9

KUHARICA
vajena vsemu hišnemu delu, se sprejme kot pomoč ali za stalno. Naslov v ogl. oddelku »Večernika«. 11921-9

Službo išče

DEKLE
mlado, čvrsto, zdravo, išče mesto natakarice, začelnice v dobri hiši. Naslov v upravi »Večernika« Celje in Maribor 11919-10

Stanovanje

CISTO SOBO
s štedilnikom takoj oddam. Pobrežje Zrkovska c. 33. 11880-5

DVOSOBNO STANOVANJE
s kopalnico oddam. Vprašati Klavniška ul. 5. 11903-5

STANOVANJE
trisosbno, oddam mirni stranki takoj. Frankopanova ulica 11. 11904-5

V najem

TRGOVINO IN GOSTILNO
prodaj ali dam v najem. Naslov v ogl. oddelku »Večernika«. 11899-15

HIŠO

z velikim vrtom vzamem v najem za več let. Najraje levi breg. Cenj. ponudbe na oglasni oddelček »Večernika« pod »Točen plačnik«. 11911-15

Najnovejši modeli

Vedno na zalogi po različnih cenah

Bogomir Divjak
Ulica kneza Koclja 4

Brokat svila

za odeje dvojna širina 140 cm v raznih barvah po din 58.— se dobi pri

TRPINU

dokler traja zaloga!

VINO

od 5 l naprej po din 8.— naprodati vsak torek, četrtek in soboto od

2. - 5. ure

Dr. Scherbaum
Meljski hrib 16.

Kam, kie?

VABLJENI STE VSI
v petek 8. dec. na domače klobase v gostilno Stražar Helena. Dr. Krekova 2. St. denci. 11918-17

Continental

na ugodne mesečne obroke

IVAN LEGAT

Maribor, Vetrinjska ul. 34
Ljubljana, Prešernova ul. 40

Luna modrički

brez ribje kosti in gumija
Vas napravijo vitko in elegantno, po naročilu že tekom šest ur, najceneje

„Luna“

Maribor, same Glavni trg 24

OKASA

tablete

Pri spolni slabosti lahko poskusite

OKASA

tablete

za moške

100 komadov din 220.— proti povzetju

Zastopnik: Lekarna
Mr. Rožman Miroslav
Beograd - Terazije 5
Ogl. reg. 5. 5846 28

Zlato in srebro,

briljante, zastavljamo listke

išče nujno za nakup

M. Ugerjev sin,
Maribor, Gosposka ulica 15

Zahvala

Prisrčno se zahvaljujem vsem, ki so spremili ljubljene mi soproga ozir. očeta, gospoda

Franja Orača

na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujem ravnateljstvu Mariborske livarne in delavstvu imenovane tvrdke za lepe vence in denarno podporo.

Zahvala vsem znancem in prijateljem za zadnjo počastitev pokojnika.

Rodbina Orač.

Za vedno nas je po kratki, mučni bolezni zapustil in se preselil v večnost naš ljubljeni oče, stari oče, stric in tast, gospod

Cvetko Franjo

bivši šolski nadzornik in šol. upravitelj v p., odlikovan z redom sv. Save V. stopnje

previden s tolažili sv. vere v 63. letu starosti.

Na poslednji poti ga bomo spremili v četrtek dne 7. decembra 1939 ob pol 16. uri iz mrtvašnice pobreškega pokopališča.

Vsi njegovi, ki nam je bil pokojni blag in dober, ga bomo ohranili v najlepšem spominu.

Maribor, Dolnja Lendava, Vuzenica, Črešnjevce dne 5. decembra 1939.

Globoko žalujoče rodbine Cvetkove in ostalo sorodstvo.